

JAOS

povídka na pohračování pro kroužek robotiky
(pro děti 8–12 let)

Kapitola 1.

Jak to začalo

a jak to u nás vypadá?

Proč zrovna já?

„Koukej, ať už jsi zpátky v regenerační komoře!“ řekl nějaký hlas, když jsem se snažil opatrně vyplížit z pokoje. Ten hlas patřil mojí mamince. Přišla domů o něco dřív.

„Ahoj mami! Vždyť už jsem v pořádku! Proč tam mám zase ležet?“

Ale máma se nedala: „Víš, co by řekl Jaos, že?“ Řekla to takovým tónem, že mi bylo jasné, že tady nic nezmůžu.

„No jo, už jdu...“ Neochotně jsem se otočil a loudal se tam, odkud jsem před chvilkou vstal. Už zase regenerační komora, regenerační komora..., no jo, ty vlastně nevíš, co to je. Jaos mi říkal, že u vás nic takového nebylo. Nechápu, jak jste mohli existovat. Já jsem v komoře už podruhé. Je to taková průhledná bublina, do které se vleze, a ona tě umí opravit. Proč potřebuju opravit? No, to je trochu delší příběh a měl bych začít popořádku...

Jmenuju se Talek a je mi osm. A teď se něčeho podrž, protože u nás je rok 3528. Ne, to není žádný vtíp, je to tak. Budu ti vyprávět, co se tady u nás stalo a jak to vedlo k tomu, že teď čteš tyto řádky.

Začalo to před měsícem. Seděli jsme v předsálí Chrámu vědění. Byl jsem na kroužku historie a ozvala se mi v hlavě zase ta divná otázka. Proč nám dětem nejdříve vtiskávají základní informace o těch dávných dobách? Vědět, co bylo před 3 000 lety, je zajímavé, ale co třeba před takovými 1 000 nebo 100 lety? Tentokrát jsem se osmělil a zeptal se staršího dohlázeatele a on mi řekl, že je potřeba poznat dávnou minu-

lost, abychom se z ní poučili. Pak ještě říkal něco o chybách a o jejich opakování, ale to jsem ho už moc neposlouchal. Tvářil jsem se, že poslouchám, ale v duchu jsem již plánoval, jak se dostat k terminálu proudu vědění. Děti k němu teoreticky nemají přístup, ale já se do proudu vědění už jednou dostal. Stačí se trochu opozdit za ostatními, když se večer kolem chodby terminálů prochází. Stejně tam skoro nikdo nechodí, tak je celkem jisté, že mě tam nikdo nechytí, ledaže by to na mě prozradil Jaos. Posledně nám to ale prošlo, Jaos mlčel.

Světla v předsáli trochu potemněla a zazněl gong vyzývající k odchodu. Loudal jsem se strategicky na konci skupinky. Postupně jsem se propracoval až na úplně poslední místo. Podařilo se! Byl jsem ze všech lidí mířících k východu poslední. Teď se nikdo nedívá. Zahnul jsem ostře doprava a prošel krátkým tunelem. Přede mnou se neslyšně otevřely průhledné dveře. Terminál je jen taková měkká bílá koule na tenké stopce, která vychází z podlahy. Je jich tu celá řada. Stačí, když se k němu na několik centimetrů libovolnou částí těla přiblížíte. Zvedl jsem ruku a dal ji nad terminál. Cítil jsem zase takové lehké zachvění v hlavě, jako poslední, a byl jsem tam – v proudu vědění. To je panečku něco jiného než vtiskávací terminály. Abys tomu rozuměl(a), my děti získáme základní informace tak, že jsou nám vtisknuty podobným zařízením, jako je to, u kterého jsem stál. Prostě je najednou máme ve své hlavě. A to, jaké informace nám budou vtisknuty, se řídí tím, do jakých kroužků chodíme. Já chodím do historického kroužku a do matematického. Ty jsem si sám vybral a rodiče s tím souhlasili. Povinně pak máme všichni kroužek komunikace, hudební kroužek a pohybový kroužek. Různých kroužků na výběr je strašně moc. Informace se vtisknou podle našeho věku a instrukcí našeho

staršího dohlážítele. S těmi informacemi pak řešíme různé úkoly a problémy. Je to děsně zábavné, zvlášt když přitom jdeme do vizualizéru. Ale o tom až někdy jindy...

Byl jsem v proudu vědění a mohl jsem najít odpověď na svoji vtíravou, stále se vracející otázku. Jakmile jsem na ni pomyslel a poslal ji do proudu, čekal jsem, že se na ni nabalí odpovědi a ty se i s otázkou ke mně vrátí. Stalo se ale něco podivného. Najednou se jakoby vše zastavilo a já před sebou uviděl silné světlo. Světlo změnilo barvu ze zelené na červenou a zazněl hlas: „Přístup do této oblasti není povolen! Doba temna podléhá zvláštnímu povolení.“ Hlas zněl sice vlídně, ale mně se z toho všeho začalo dělat špatně. Rychle jsem odtáhl ruku od terminálu a otočil se.

Za vstupními dveřmi byla vidět blížící se postava. Byla ale ještě dost daleko a nemohla mě vidět. Rychle jsem vyrazil na druhou stranu. Snad tam bude druhý vchod. Uběhl jsem asi sto metrů. V pohybovém kroužku nejsem moc dobrý, takže jsem se tím úprkem docela zadýchal. Konec chodby byl tu, a dveře nikde. Bylo přitom jasné, že neznámá postava je již uvnitř. A teď dokonce ten neznámý zavolal: „Jsi to ty?“

Sedl jsem si za poslední terminál a srdce se mi rozbušilo ještě prudčeji. Co teď? Teď mě tu někdo najde! Co mám dělat? Přitom jsem rukou přejížděl nervózně po stěně. Slyšel jsem kroky, jak se ke mně přibližují. Najednou něco cvaklo a odklopilo se. Nějaká deska na stěně? Nepamatuji se přesně, asi... Ve stěně se objevil otvor, do kterého jsem se tak akorát mohl vejít. Rychle jsem se tam nasoukal a otvor se za mnou sám uzavřel. Ozvalo se tiché klapnutí. Předě mnou byla malá mřížka, kterou bylo vidět ven. Musel jsem dokořán otevřít ústa a dýchat co nejpomaleji, abych nebyl slyšet.

Postava se zastavila na konci chodby kousek ode mne. „A to bych za to dal krk... měl sem dojem, že už tady je...“

Postava chvilku stála na místě. Měla na sobě něco podivného. Nebyl to náš běžný oděv. Bylo to jako něco z těch dávných dob. Něco tmavého dlouhého a snad i potrhaného. Nikdy jsem nic takového neviděl. Postava se naštěstí obrátila a šla zpátky.

A pak se to stalo znovu. Znovu se ozvalo cvaknutí. Tentokrát ale někde za mnou a já cítil, jak se někam propadám.

První, na co si zase vzpomínám, byla vůně. Připomněla mi nějaké dobré jídlo. Když jsem otevřel oči, uviděl jsem Jaosovy pomocníky, jak se nade mnou sklání. Báł jsem se. „Doba temna, doba temna...“ hučelo mi v uších. Co by mi asi řekl? Chtěl jsem se zvednout, ale nešlo to. Levá polovina těla mě hrozně bolela. Pravou ruku jsem pro změnu zase vůbec necítil. Kde to jsem? Tápavě jsem se rozhlédl. Byl jsem v nějaké malé tmavé místnosti a během chvilky mě Jaosovi pomocníci teleportem poslali domů...

Tak teď už víš, proč jsem musel do regenerační komory. Táta a máma se tvářili ustaraně. Seděli u komory a něco si povídali. Já dělal, že spím, a poslouchal jsem jejich rozhovor. V hlavě mi hučelo: „Doba temna, doba temna...“ Oči jsem měl přivřené právě tak, abych rodiče viděl, ale aby nebylo vidět, že je pozoruji.

„Prý ho našli v sekci Jaosových pomocníků,“ povídala potichu máma.

„To přece není možné! Jak by se tam mohl dostat?“

„Z kroužku říkali, že s nimi normálně odešel ven a pak se ztratil, najednou tam nebyl.“

Táta se zamyslel: „To by ho tam musel někdo teleportovat. Od Chrámu vědění je to několik bloků... Ale k žádné nepovolené teleportaci prý v tom sektoru nedošlo.“

Otevřel jsem oči a podíval se na mámu s tátou. Oba se na mě usmáli. Cítil jsem se strašně slabý. Ale i v té slabosti

jsem v hlavě stále slyšel to samé. A teď jsem to i vyslovil: „Tati, mami, co to byla doba temna?“ Oba pokrčili rameny a řekli, že o ničem takovém neví. Dál jsem se neptal. Usnul jsem.

Když jsem se probudil, cítil jsem se zase normálně. Chtěl jsem ven z komory, ale byl tam jeden z Jaosových pomocníků a řekl, že tam mám ještě jeden den zůstat. Takového pomocníka jsem ještě nikdy neviděl, tak jsem se ho zeptal, co je zač. Usmál se a vysvětlil mi, že je lékařský pomocník a stará se o to, abych byl zase v pořádku. To mi stačilo. Pak mě napadlo zeptat se ho na „dobu temna“.

„Prosím, neslyšels někdy o ‚době temna‘?“

Chvilí bylo ticho. Pak se rozhlédl kolem a přistoupil blíž ke mně: „Doba temna dnes už nikoho z lidí nezajímá, ale...“

Určitě chtěl ještě něco dodat, ale najednou se zarazil, otočil se a odešel do vedlejší místnosti.

Další den jsem už směl z komory ven a mohl jsem se zase zapojit do kroužků jako dřív. Máma a táta taky chodí do svých kroužků. Jsou to ale kroužky pro dospělé. Třeba máma chodí nejraději do kroužku starých ručních prací a kroužku řešení hádanek a rébusů. Táta zase často navštěvuje kroužek moderní hudby. Jo, ještě jsem zapomněl, že mám sestru. Je už velká a žije dvacet bloků od nás. Vy byste řekli, že je to 2000 km, ale to jsem tehdy nevěděl. Žije s přítelem a oba jsou hlavní dohlížitelé v několika malířských kroužcích pro děti, ale i pro dospělé.

Když jsem už mohl ven, ze všeho nejvíc jsem se těšil do matematického kroužku. Mám tam totiž svoji nejlepší kamarádku. Jmenuje se Saja a je o rok starší než já. S matematickým kroužkem často chodíme do vizualizéru. Tam si můžeme všechna ta vtisknutá čísla přímo „zažít“. Je to super zábava. Když pak řešíme nějaké úkoly, Saja je vždycky nejrychlejší. Ale já jsem většinou stejně rychlý jako ona. Často

jsme ale spolu ve dvojici, takže spolupracujeme. Pak na nás nikdo z kroužku nemá a jsme s řešením hotoví vždycky první. Škoda, že Saja nechodí taky do kroužku historie. Vybrala si kroužek průzkumu dalekého vesmíru. Říká, že se tam jednou skutečně vydá a poletí s Jaosovými pomocníky. Všichni se jí kvůli tomu posmívají, protože do vesmíru přece lidé už dávno nelétají. Proč taky, když vás Jaos může přenést, kam si jen vzpomenete, a ještě k tomu bezpečně – ve vizualizéru. Saja ale říká, že bude skutečně objevovat nové světy. Moc tomu nerozumím, to asi proto, že do toho kroužku nechodím.

Saja stála u dopravního kruhu v parku a držela v ruce něco malého.

„Ahoj!“ volal jsem už zdálky.

Zvedla oči a usmála se. „Ahoj Taleku! Tak co? Už tě dali dohromady?“

Zatvářil jsem se záhadně a šeptem jí řekl: „To mi nebudeš věřit, co se mi stalo!“

„Ale to přece ví každý! Lezl jsi někam, kam jsi neměl, a mohlo to dopadnout tak, že tě vrátili do sálu stvoření.“

Chvilku bylo trapné ticho...

„Ale ne,“ přerušila ho Saja. „Dělám si legraci. Slyšela jsem, že to, co se s tebou stalo, je úplná záhada. Prý tě našli hodně daleko v nějaké místnosti, kde nikdy nikdo z lidí nebyl, a nikdo neví, kde ses tam vzal.“

„Musím ti to všechno vyprávět,“ řekl jsem. „Ale asi mi to nebudeš věřit. Zjistil jsem, že v proudu vědění jsou zakázané informace!“

Saja se na mě nevěřícně podívala. Mimo údiv bylo vidět, že je trochu naštvaná. „Tak ty ses znovu dostal do proudu vědění? A to jsi mi nemohl říct!?! Hned bych šla s tebou!“

Pak přišlo pár dalších účastníků kroužku matematiky, a proto jsme raději zmlkli. Bylo ale vidět, že Saja skoro hoří

zvědavostí a matematika ji dnes vůbec nezajímá. Jednou se ke mně nenápadně naklonila a pošeptala mi: „Proč zrovna ty? Poč se to zase musí přihodit zrovna tobě!“

Čekali jsme, až kroužek skončí a půjdeme na naše tajné místo, kde jí budu moct v klidu všechno vyprávět.